

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Інститут державного управління ЧНУ ім. Петра Могили
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

**ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2020:
стратегії країн Причорноморського регіону
в геополітичному просторі**

XIV Міжнародна наукова конференція

ПРОГРАМА та ТЕЗИ

II Міжнародна науково-практична конференція

**«ЗАЛУЧЕННЯ ПАТРІОТИЧНО АКТИВНОЇ МОЛОДІ
ДО РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»**

4 червня 2020 р., м. Миколаїв

Миколаїв
2020

Ольвійський форум – 2020 : стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : XIV Міжнар. наук. конф. м. Миколаїв : програма та тези : II Міжнар. наук.-практ. конф. 4 червня 2020 р., «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України» / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. – 184 с.

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Інститут державного управління ЧНУ ім. Петра Могили
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

**ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2020:
стратегії країн Причорноморського регіону
в геополітичному просторі**

XIV Міжнародна наукова конференція

ПРОГРАМА

II Міжнародна науково-практична конференція

**«ЗАЛУЧЕННЯ ПАТРІОТИЧНО АКТИВНОЇ МОЛОДІ
ДО РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»**

4 червня 2020 р., м. Миколаїв

Миколаїв
2020

Шановні учасники
II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених
**«Залучення патріотично активної молоді
до розвитку громадянського суспільства
як чинник соціальної безпеки України»!**

Дуже важливо проводити заходи міжнародного рівня для молодих учених в Україні, що відповідає вимогам часу. Молоді вчені є активною та прогресивною частиною українського суспільства, які впливають на науково-технічну, освітню, інноваційну політику в країні.

Загальносвітові тенденції щодо об'єднання молодих учених не оминули й Україну. Молоді науковці прагнуть розвивати не лише науку, а й вдосконалювати різні сфери суспільного життя, брати участь у спільних заходах, розвивати громадянське суспільство. З метою сприяння реалізації конституційних прав молодих учених щодо їх участі у формуванні та реалізації державної політики у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності було створено Раду молодих учених при Міністерстві освіти і науки України у 2014 році. Члени Ради є активними науковцями, які займаються й громадською діяльністю щодо виконання консультативних, аналітичних, інформаційних функцій, а також популяризують науку в суспільстві.

Сьогоднішня конференція спрямована на розгляд актуальних питань щодо участі активної молоді у розвитку громадянського суспільства України, соціально-педагогічних аспектів формування громадянської активності та патріотизму молоді як чинника соціальної безпеки країни. Сподіваємось, що кожен учасник конференції отримує корисну та практичну інформацію для втілення нових ідей щодо залучення активної молоді до розвитку громадянського суспільства в Україні.

З повагою
Рада молодих учених при
Міністерстві освіти і науки України

Список використаних джерел

1. Каретна О. О. Політична активність молоді як умова соціально-політичних трансформацій в Україні // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / гол. ред. С. В. Ківалов ; відп. за вип. Л. І. Кормич. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія»: Південноукраїнський центр гендерних проблем, 2012. Вип. 44. С. 254–265. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1580/Karetna.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення : 09.05.2020).
2. Результати загальнонаціонального опитування. Українське покоління Z : цінності та орієнтири. К. 2017. URL : http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Ukr_Generation_ukr_inet-2.pdf (дата звернення: 08.05.2020).
3. Молодь України – 2018 / Результати репрезентативного соціологічного дослідження. Київ : ДП «Редакція інформаційного бюлетеня «Офіційний вісник Президента України», 2018. 72 с. URL : http://www.dsmsu.gov.ua/media/2019/01/08/9/Doslidjennya_broshura.pdf (дата звернення : 08.05.2020).

УДК 316 10.23683/2227-8656.2018.6.16

Гавриленко Н. В.,

канд. екон. наук,

доцент кафедри обліку і економічного аналізу
ПФ НУК ім. адм. Макарова (м. Первомайськ)

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Економічну поведінку сучасної української молоді, як і представників інших соціальних груп, можна розділити на ряд різновидів: розподільчу, виробничу, обмінну і споживчу, причому остання відіграє в соціалізації підростаючого покоління ключову роль. Остання обставина зумовлена тим, що молоді люди в меншій мірі інтегровані в високотехнологічне виробництво, ще тільки навчаються займатися комерцією або фінансовими операціями, але при цьому є активними споживачами товарів і послуг (у тому числі освітніх). Разом з тим в сучасному суспільстві саме споживання інтенсифікується в якості головної соціалізуючої і глобальної цінності, часом навіть вступаючи в резонанс з цінностями праці.

Економічна соціалізація, що включає в себе засвоєний індивідом досвід і набір певних цінностей (економічну культуру), таким чином виступає в якості такої культурної субстанції, яка впливає на актуалізацію того чи іншого типу економічної поведінки (виробничої, споживчої, підприємницької та ін.), багато в чому виходить з сукупності

діючих звичок (габітус). Тому економічна соціалізація багато в чому залежить від виховання, в рамках якого, як правило, засвоюються переважують практики економічної поведінки. У зв'язку з цим завжди можна говорити про поколінські зрушення, коли габітуси під впливом реформ і системних змін трансформуються (протягом 10–20 років).

При цьому зрозуміло, що культурні традиції і звички здатні до змін, причому найбільш вразливою частиною таких трансформацій є, як правило, підростаюче покоління [1]. Так, наприклад, аналіз ціннісних установок молоді на працю сучасної молоді не є визначальним, вірніше, сама праця не сприймається ними як головна цінність, а як скоріше необхідність, тому в більшості випадків респонденти відповідають, що «краще не працювати, якщо можна не працювати, а якщо працювати, то тільки в тій мірі, в якій праця оплачується, і щоб при цьому праця не заважала іншим сферам життя» [2]. Отже не потрібно звинувачувати молодь у певній аморальності, лінощах і пов'язаних з ними установками на дармоїдство, вона лише висловлює загальний настрій сучасного соціуму, в якому споживання володіє (на рівні переживання масової суб'єктивності) більшою цінністю, ніж власне праця.

Ситуація, що склалася також в значній мірі сприяє розвитку кліпової свідомості молоді, до того ж, як зазначає Ф. І. Гиренко, «clipping «познає всього лише добірку газетних вирізок на певну тему. Кліп простий, як натюрморт. Це клопот, частина, яка не відсилає до цілого. І одночасно кліп вимагає мрій, фантазій, якими заповнюється місце відсутнього цілого» [3]. Таким чином, глобальна мережа Інтернет представляє різноманітність інформації кліпового характеру, тобто в значній мірі фрагментованої (найчастіше вирваної з одного контексту і перенесеної в інший), що призводить до появи вигаданої (фейкової) реальності, де вигадка змішується з реальними подіями.

Важливо відзначити, що економічна поведінка молоді виявляє тенденції до віртуалізації за допомогою Інтернету, значно зросло споживання інформації переважно розважального, часто платного контенту. Але разом з тим виникли нові ризики, пов'язані з порушенням в молодіжному середовищі етичних норм, виникненням адиктивної поведінки і маніпулюванням свідомістю в умовах віртуальної реальності. «Якщо світ реальний накладає обмеження, зобов'язання, норми та ін., то світ віртуальний ці обмеження знімає. Все, що заборонено в реальному світі, дозволено в світі інформаційному. Механізм забороненого плоду спрацьовує безпомилково, залучаючи більшість молодих людей [4]. Однак у цьому випадку необхідно враховувати потенціал економічної соціалізації молоді за допомогою (різноманітних інформаційних ресурсів) мережі Інтернет, яка надає можливості не тільки для конструювання ідентичностей, пошуку друзів, а й для комерції.

У зв'язку з цим необхідно вказати на те, що багато підприємливих люди з числа так званої креативної молоді також навчилися користуватися Інтернетом як джерелом і засобом отримання прибутку. Тому в зв'язку з розвитком блогосфери і монетизацією наданого блогерами контенту необхідно відзначити позитивні можливості, які надає Інтернет (перш за все такого майданчика, як YouTube) саме молодим людям (блогерам) в плані культурного розвитку і заробітку грошей. Таким чином, останнім часом відкриваються нові сторони монетизації інтернет-контенту, пов'язані з перетворенням інтернет-каналів (блогів) в автономні засоби масової інформації.

У ряді досліджень також досить справедливо акцентовано увагу на те, що гедоністичні цінності суспільства споживання вже значно вкоренилися у свідомості молоді шляхом впливу комерційної (масової) культури [5]. В цілому даний процес сприяє тому, що в суспільстві (переважно споживачів) на перше місце висуваються саме інструментальні, а не термінальні цінності. До того ж продовжує посилюватися в значній мірі (опосередкована) культурна залежність від глобальної економіки і її найбільш сильних гравців. Тобто, незважаючи на ідеологічне (причому багато в чому декларативне) протистояння колективному Заходу, триває культурна вестернізація українського суспільства, особливо молоді, основним тригером якої продовжують залишатися цінності споживання.

Тому останнім часом можна цілком очікувати подальше зміщення габітусу української молоді в сторону диференціації і ускладнення споживчих практик, звичайно ж, при обліку того, що розглянута група все-таки являє собою класово розділену спільність. Тому демонстративне споживання і багато в чому символічне споживання в умовах української соціально-економічної дійсності продовжують залишатися привілеєм досить невеликої частини населення, в тому числі і молоді. Отже, можна говорити про те, що споживання в більшому ступені для молоді є уявною цінністю, ніж реальною.

При цьому виховання грамотних споживачів входить в програми провідних інститутів соціалізації, включаючи освіту. В рамках даної теми дослідження можна констатувати, що споживання в процесі економічної соціалізації сучасної української молоді займає все більш міцні позиції, що пов'язано із загальноосвітніми тенденціями комерціалізації сфери дозвілля, освіти, сексуальних відносин і обміну інформацією.

Разом з тим незадоволеність своїми споживчими можливостями багато в чому сприяє фрустрації підростаючого покоління, що здійснюється в цілому на тлі зростання транспарентності сучасного українсь-

кого суспільства. Незважаючи на досить високу цінність підприємництва в сучасному суспільстві, багато молодих співвітчизників не прагнуть мати власний бізнес, в більшості випадків не маючи для цього адміністративної підтримки і відповідних соціальних зв'язків.

Список використаних джерел

1. Ментальные программы и модальные модели социального поведения на Юге России : монография / отв. ред. А. В. Лубский. М. : Социально-гуманитарные знания, 2017. С. 350–357
2. Семенова Л. А. Особенности профессионально-трудового самоопределения молодежи // Вестник Института социологии. 2011. № 2.
3. Гиренок Ф. И. Клиповое сознание. М., Проспект, 2018 г. 256 с.
4. Ситаров В. А. Ценностные трансформации современной студенческой молодежи // Знание. Понимание. Умение. 2017. № 2. С. 202–210.
5. Новак М. В. Идеология консюмеризма в массовой культуре современной России : философско-культурологический анализ : автореф. дис. ... канд. филос. наук. Белгород, 2012.

УДК 314/316

Костєва Т. Б.,

канд. пед. наук, викладач кафедри соціальної роботи,
управління і педагогіки,
ЧНУ ім. Петра Могили (м. Миколаїв)

УМОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ УКРАЇНИ ЯК СИЛИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Трансформація української державності в нові стандарти європейського характеру вимагають в першу чергу від молоді переосмислення моральних цінностей, внутрішнього ставлення до всього, що оточує молодь, бажання бути включеним у формування свого життя та життя країни в цілому. Україна продовжує багатоаспектну роботу у напрямі формування європейських цінностей, але, на жаль, у більшості випадків ця діяльність має лише теоретичний характер та несе мізерну частину практичних навичок та вмінь. Значна частина молоді є пасивно свідомими до таких процесів.

Сучасна Україна вкрай потребує активних і залучених громадян, яким притаманна громадянська культура, громадянська свідомість, потреба в суспільній діяльності, почуття обов'язку, патріотизм, справедливість, вміння робити свідомий моральний вибір. Тому виховання громадянської молоді є однією з умов становлення особистості, що

ЗМІСТ

ПРОГРАМА II Міжнародної науково-практичної конференції «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України»	1
---	----------

ТЕЗИ II Міжнародної науково-практичної конференції «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України»	14
---	-----------

СЕКЦІЯ.

Молодь як конструктивна сила громадянського суспільства за умов кризових ситуацій

Палагнюк Ю. В., Сай Д. В. The role of public opinion of youth in the implementation of Ukraine's European integration policy	15
Лізаковська С. В. Партнерство громадянського суспільства і влади в країнах Європейського союзу	18
Ващук О. П. Щодо проблем сьогодення молодого вченого	20
Semenets-Orlova I. Characteristics of civic education: case for support the consolidation of Ukrainian society	23
Kovalchuk O. S., Nesprava M. V. Civil, law and moral consciousness in the modal of future lawyers' social responsibility	26
Коваль Г. В., Колеснікова Є. Б. Креативний менеджмент як ефективний інструмент розвитку громадянського суспільства	28
Сімахова А. О. Стимулювання наукової діяльності молодих учених в Україні	31
Шмагун А. В. Розвиток системи моніторингу та прогнозування ринку працевлаштування молоді	33
Білецька Т. В. Ціннісні орієнтації молоді, їх роль у формуванні громадянського суспільства	36
Накашидзе І. С. Проблема освітньої еміграції сучасної молоді	39

Кирилюк В. В. Академічне підприємництво молодого вченого: особливості та проблематика.....	41
Лапшин С. А., Вальчук О. І. Політичні погляди сучасної української молоді	44
Гавриленко Н. В. Теоретичні підходи до вивчення економічної поведінки української молоді	46
Костєва Т. Б. Умови європейського зростання молоді України як сили громадянського суспільства.....	49
Сургова С. Ю. Студентська молодь – рушійна сила сучасного українського суспільства	53
Акімова Т. Ю. Роль дуальної системи освіти у професійній підготовці молоді.....	56
Святюк Ол. Р., Святюк Ок. Р. Управлінські та законодавчі аспекти освіти внутрішньо переміщених осіб в Україні.....	59
Шкірчак С. І. Погляди представників політичної думки першої половини ХХ ст. щодо ролі молоді у громадсько-політичному житті суспільства.....	64
Белишев О. В. Ціннісно-сміслові детермінанти волонтерської діяльності сучасної молоді.....	67
Алмашій А. О. Політико-соціальний портрет сучасного студента України	70
Білас О. М. Соціальні виплати та компенсації як підтримки державної громадянської активності молоді.....	73
Губський В. М. Вплив громадських організацій на формування та реалізацію державної політики України.....	76
Моспан І. Я. Роль громадських організацій у процесі соціалізації молоді, яка перебуває в конфлікті із законом.....	79
Івончик А. І. Формування інформаційної культури молоді як засіб протидії інформаційним атакам: досвід Швеції	82
Кваша О. О. Сучасний стан молодіжної політики в Європейському союзі	85
Нікуліна В. І. Волонтерство як напрям розбудови громадянського суспільства	88

АДРЕСА ОРГКОМІТЕТУ:

ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2020:
СТРАТЕГІЇ КРАЇН ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ
В ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРІ

XIV Міжнародна наукова конференція

ПРОГРАМА та ТЕЗИ

II Міжнародна науково-практична конференція
«ЗАЛУЧЕННЯ ПАТРІОТИЧНО АКТИВНОЇ МОЛОДІ
ДО РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

Чорноморський національний університет
імені Петра Могили,
вул. 68 Десантників, 10,
м. Миколаїв, 54003, Україна

Тел.: 8 (0512) 50–03–32,
8 (0512) 76–55–81,
8 (0512) 76–55–99,
факс: 50–00–69, 50–03–33,
E-mail: avi@chmnu.edu.ua, rector@chmnu.edu.ua

